

1. Хвесик М.А. Інституціональні трансформації та фінансовоекономічне регулювання землекористування в Україні : [монографія] / Хвесик М.А., Голян В.А., Крисак А.І. – К. : Кондор, 2007. – С. 54–55.
2. Кобилинська Т.В. Статистичне вивчення використання земельних ресурсів регіону : дис. ... кандидата екон. наук : 08.00.10 / Кобилинська Тетяна Василівна. – Житомир, 2012. – 212 с.
3. Мосійчук Ю.А. Інституціональні засади раціонального землекористування в умовах формування ринку міських земель : дис. ... кандидата екон. наук: 08.08.01 / Мосійчук Юрій Автономович. – К., 2006. – 224 с.
4. Украина: Агрохолдинги и перспективы рынка земли / [Лапа В., Лисситса А., Поливодский А. и др.] ; Украинская аграрна конфедерация, Укragenконсалт. – К., 2007. – 169 с.
5. Крисак А.І. Актуальні проблеми фінансово-кредитного забезпечення землекористування в Україні / А.І. Крисак // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 12 (67). – С. 104–108.

СИСТЕМА ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Кожукало О.І.
(науковий керівник ас. Колганова І.Г.)
Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Формування ефективної організаційно-економічної системи використання земель проходить через подолання допущених у реформуванні помилок та упущень. Стає все більш очевидним, що особлива увага повинна приділятися

обґрунтуванню пропозицій щодо вдосконаленню умов і механізмів ефективного землекористування. Вивчення проблем сформованої системи землекористування у сільському господарстві та напрямки його регулювання стають гострою необхідністю.

Проблема раціонального та ефективного використання земель постійно знаходиться в полі зору науковців: Д.С. Добряка, Л.Я. Новаковського, А.М. Третяка, М.М. Федорова, А.Г. Мартина, О.В. Кустовської та багатьох інших авторів. Водночас ряд положень, що стосуються ефективного використання земель у сільському господарстві потребують подальших наукових досліджень.

Охорона земель – система правових, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності земель лісового фонду, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. [1]

Головними завданнями державного контролю за використанням та охороною земель є:

забезпечення додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами земельного законодавства України; забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони та раціонального використання земель; запобігання порушенням законодавства України у сфері використання та охорони земель, своєчасне виявлення таких порушень і вжиття відповідних заходів щодо їх усунення; забезпечення додержання власниками землі та

землекористувачами нормативів у сфері охорони та використання земель, запобігання забрудненню земель та зниженню родючості ґрунтів, погіршенню стану рослинного і тваринного світу, водних та інших природних ресурсів.[2]

Охорона земель забезпечується на основі реалізації комплексу заходів, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів.

Одним із пріоритетних заходів у галузі охорони земель є консервація деградованих і малопродуктивних земель, господарське використання яких є екологічно небезпечним та економічно неефективним, а також техногенно забруднених земельних ділянок, на яких неможливо одержати екологічно чисту продукцію, а перебування людей на цих земельних ділянках є небезпечним для їхнього здоров'я.

Загалом площа земель, що потребують консервації, складає 865,4 тис. га, у тому числі: площа деградованих земель – 368,3 тис. га, площа малопродуктивних земель – 463,1 тис. га, площа техногенно забруднених земельних ділянок – 34,0 тис. гектарів. Протягом 2019 року заходи щодо консервації земель не здійснювалися. У стадії консервації перебуває 22,7 тис. га земель.[3]

Основним заходом з відновлення земель, які зазнали змін у структурі рельєфу, екологічному стані ґрунтів і материнських порід та в гідрологічному режимі внаслідок проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт, є рекультивация земель.

Для рекультивации порушених земель, відновлення деградованих земельних угідь використовується ґрунт,

знятий під час проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт, шляхом його нанесення на малопродуктивні ділянки або на ділянки без ґрунтового покриву.

Загальна площа порушених земель складає 143,8 тис. гектарів. Протягом 2019 року рекультивовано 73,18 га порушених земель, з них понад 75 % (55,46 га) становлять сільськогосподарські угіддя. Загальна площа земель, що перебувають у стадії рекультивації, становить понад 7 тис. гектарів.

Потребують поліпшення 294,5 тис. га малопродуктивних земель. Протягом 2019 року поліпшено 340,8 га малопродуктивних угідь. Перебувають у стадії поліпшення.

Література

1. Про охорону земель: Закон України №962-IV від 17.03.2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15>

2. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України №963-IV від 16.10.2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15>

3. Офіційний сайт Держгеокадастру. URL: <https://land.gov.ua/info/okhorona-zemel/>